

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . 12 kor. Negyedévre . . . 3 kor.
Fél évre . . . 6 kor. Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
dr. BALOGHY ERNŐ.

Kiadótulajdonos:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEKET
és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal vesz fel.
MEGJELEN MINDEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Előfizetési felhívás

a
„BÁCSKA”

XXVII. évfolyamára

Előfizetési feltételek:

**Helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve:**

Egész évre . . . . . 12 kor.
Fél évre . . . . . 6 kor.
Negyed évre . . . . . 3 kor.

Néptanítók számára:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.

Előfizetési pénzek **Bittermann
Nándor és fia** könyv- és könyom-
dájába küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Egy fontos gazdasági termelésről.

Vármegyénkben a legutóbbi időben nagy lendületet vett egy felette fontos gazdasági növénynek, a komlónak termelése. Gazdasági életünknek vezetői tapasztalva azt, hogy a komlótermelés nagy hasznot biztosít a gazdáknak, a legnagyobb agilitást fejtik ki, hogy e

termelési ágat az egész megyében népszerűsítsék.

E célból tartatnak a gazdasági előadások, amelyeken kiváló szakferfiak világosítják meg az egész kérdést és adnak szakszerű utbaigazítást gazdáinknak. Megyénkben e hathatós buzgólkodásnak már is meg van az eredménye. A délvidéki részekben a legutóbbi időben óriási lendületet vett a komlótermelés és a gazdák nagy lelkesedéssel pártolják e legújabb gazdasági ágat. A délvidéket a megye közép és felső része is követi s az szép kilátással kecsegtet a jövőre nézve.

A jelenlegi válságos időkben, ahol a gabonaárak oly változók, hogy olykor alig haladják meg a termelési költségek minimumát — mindenesetre kell, hogy lekösse a komlótermelés, mely nagyon szép hasznot biztosít, a gazdák teljes figyelmét. Kevés kockázattal nagy haszon jár vele s ha e termelés általánossá válik, bizonyára nagy lendületet fog nyerni e megye egész gazdasági élete. A komló a külföldnek képezi nagy keresleti tárgyát s úgy tudjuk, hogy a múlt évben a

külföldön és Ausztriában aránylag kevés komló termelt, hogy a sörgyári raktárakban szűkecskén van komló, hogy a korai komló után nagy kereslet lesz s hogy az idén is tisztességes ára lehet a komlónak, kivált ha a német birodalmi 70 márkás vám még az idén be nem köszönt. Oly momentumok tehát, amelyekből folyik, hogy már most érdemes lesz foglalkozni az idén remélhető komlótermés értékesítésével.

Nézetem szerint a komlótermelőket közvetlen érintkezésbe kell hozni a hazai sörgyárosokkal. Miután pedig a magyar sörgyáros nem kutathat, nem házalhat bizonyos komlóféleség után 8—10 termelő helyen, ha neki pl. csak 5000 kg. kell is: a termelőknek kell összeállaniok, hogy a kívánt mennyiség egy-két féleségben egy helyütt fellelhető legyen.

Ez pedig úgy érhető el, ha a komlótermelők szövetkeznek, szövetkezetté állanak össze a célból, hogy külön-külön megbírált és értékelt (pointezett) komlóikat minőségek szerint összeöntvén, egyminőségű tömegkomlók keletkezzenek, hogy akár bármely kényes kőbá-

A „BÁCSKA” TÁRCÁJA.

Kikelet.

I.

Zsong-bong a szivembe' édes bűvös nóta,
Oh! múzsám jöjj, segíts, hogy írassak róla!
Tavaszi ébredése, lágy szellő fuvalma
Mintha a szivembe' száz virág fakadna!

Fülmile fészket rak, esiesereg egy nótát,
Hívja, csalogatja szerelmes kis párját,
En is, — én is várom vágyteli gyönyörrel,
Segíts múzsám, hogy ezt édes dalba öntsem.

Egyszer álmodtam, hogy ajkamon a nóta...
Te jöttél... ajkunk összeforrt egy csókba,
Akkor éreztem, hogy a sok dal, rim mese...
Mert: a boldogságnak nincsen története!

II.

Csacsog a kis hugom, édes rózsás szája:
„Miért nem jön soha mosoly az orcádra
Édes néném mondza... meghalt kít szerettedél?
Éppen úgy nézel ki, mint hogyha temetnél...”

Nem is sejtí szíve bohó kicsi lányka,
Mily nagy igazat mond tudatlan esőp szája...
Temetek! temetem szivem első álmát,
A szép kikeletnek elfagyott virágát!

Cigányka.

A szobaur!

Irta: Trischler Károly.

A kis szoba nagyon megtetszett Bárdy Pali tanárjelöltnek, hogy már beléptekor közel volt örömmel felkiáltani: „Klára kisasszony! kibérlem.” A kapu jobboldalán levő kis trafikos boltban, a legjobb információt kapta. A szoba tulajdonosnője egy idősebb kisasszony és így nem volt ott se gyereklárma, se oly leány, ki férjhez menni szeretne.

Van ugyan a kisasszonynak egy zongorája, de ez egy régi örökség, amelyen csak nagyritkán játszanak. A kisasszony nővérével lakik és nincs sok idejük a csevegésre. Szegények voltak és ezenfelül még az is hozzájárult, hogy boldogult apjuk adósságát is kellett fizetni. Ezért Klára kisasszony reggeltől késő estig a varrógép vagy himző ráma-

nál dolgozott. Annuska kisasszony, a fiatalabb nővér, órákat adott, okleveles tanítónő volt.

A szoba teljesen megérdemelte a csöndes szoba elnevezést és midőn Bárdy Pali belépett, azonnal észrevette, hogy a szoba neki teljesen megfelelő, mikor körüljárta a szobát, két kifogása támadt. Pacsuli illat volt a szobában és a berendezés nagyon nőies volt, ebből azt következtette, hogy a szobát az ifjabb nővér lakta.

De mielőtt bátor lett volna ezen kifogásait előadni, a szoba urnője megnyugtatta.

— Ne zavarja magát ez a kellemetlen szag, egy-két nap alatt kiszáll. Az utolsó lakónk egy nő volt, ki tegnap kihurcolkodott. Nem fogadunk el többé nőt, ezért hirdettük így: „Csak ur részére!” különben a szobát másként fogjuk berendezni.

Ugy jól van — mondá Bárdy — akkor kisasszony tekintszen bérlőjének. De ezt a toalett asztalt ugye kiviszi?

— Igen! mondá a kisasszony, különben a csipkefttgönyt fölemelve így szólt: Amint látja ez nem asztal, hanem szekrény! Egy régi örökség! Amit máshol nem tudunk elhelyezni. Ha nő vette ki a szobát, toalett

nyai sörgyáros is leutazhat annak megtekintésére.

Ilyen szövetkezeteknél nem értek akkora méreteket, mint a segesvári, mert ennek már szervezete inkább központosító s informáló s piaci jellege van, de olyan kisebb keretű komlóértékesítő szövetkezeteket értek, amilyeneket minálunk lehetne létesíteni külön-külön. A termelők a komlósterület arányában jegyzik magukat a szövetkezetben: az alapegység 400 □ öles komlóterület, esetleg 1000 komlótő képezhetné egy tagsági jegy alapját, tegyük föl 30 korona értékkel. Minden tag a szövetkezet külön szabályai szerint tartozik komlóját kezelni, szárítani és zsákolni. Száradás után, de előbb is a szövetkezet három hiteles becsüese hiven megbírálja a rámán, a garmadában fekvő s a zsákban levő komlót megértékeli (pointirozza). Ha a garmada egységes, úgy X. gazda termése pl. 3 pontot kap. Egy-egy vidéken normális évben elég 4 fokozat, de azt minden évben a választmány már a szedés végén megállapítja, mert esős időben lehet 8 fokozat is. Baj az, hogy a külön-külön lemérés okából a komlót zsákba kell tenni s esetleg a tömegbe való összeöntés, a csoportonként való egalizálás alkalmával esetleg újból ömlesztendő a komló, mit pedig ez nem nagyon tűr! Kisebb körzetekben ugyan legtöbbször olyan egyféslegűek a komlók, hogy egyenlő point esetén nem is kell őket újból keverni s újból zsákolni. A szövetkezetbe beadott komló után a termelő kérheti az érték 40—50%-át mint előleget.

Már most fokozatosan együtt lévő a komló: eleinte mintákat küldenek a hazai sörgyáraknak árajánlattal, de a

házas tömegvevőket is szívesen látják s ha a konjunkturák olyanok, utóbb beállítatik az egész komló a szövetkezet raktárába s ha itt sem lenne vevője, úgy az egész kiküldetnék a MÁV. 40%-os tarifa-kedvezménye mellett az O. M. G. E. garantált saazi bizománnyosának.

Valahogy eladatván a szövetkezeti komló, a bevételből előbb levonatnak a költségek, a maradékon megosztóznak a komlótermést beadó szövetkezeti tagok a point és kilószám arányában, hiszem, hogy mindenkor jobban járnak, mint az egyenkénti eladásnál.

Ha — teszem fel a komlósgazdák bizalommal megegyeznének, akkor egész csendben különösebb szabályzat nélkül is összeállhatnának évről-évre alkalmi eladásokra. De a gyakorlatban is van már erre példa, amidőn egy faluban a nagy komlóbirtokos mellett van 2 paraszt komlós is: ezek egész bizalommal adják át 200—300 kilójukat a 20 mázsaát termelőnek, mely tömegben eladatván névtelenül az ő komlójuk is, még mindig jobb árat értek el.

Másik mód: a komló szövetkezeti szabályok szerint termeltetik, a szövetkezet tagjaitól megveszi a komlótermelést, akár csak idegentől venné. Az összegyűlt terméseket egalizálja s piacra dobja. A nyereségből a részjegyek arányában osztóznak a tagok. Itt több pénz kell, de kényelmesebb az eljárás.

Nos, ezen módszerben már csak egy lépés, a legkönnyebb értékesítő eljárás: és ez az, ha az érdekelt részvénytársasággá vagy betétitársasággá állanak össze s bár meg van áldva a haza részvénytársaságokkal, mégis én ilyent őszintén óhajtanék, ilyen

részvénytársaság kötesekét csinál a sörgyárakkal minták után, az idényben vásárolja a komlót mindenkitől, akitől lehet, nincs területhez kötve és akkor s úgy adja, amikor a konjunkturák a legmegfelelőbbek; s ahogy én a komlóüzletet ismerem: nem lenne ez utolsó tőkebefektetés.

S most, mikor a márciusi pacsirták már dicsérik az Urat az ébredő tavasz napsugarában, szeretném, ha az érdekelt körök, gazdasági egyletek már most gondolkoznának a fentiek felett.

Csérer Lajos.

A választók névjegyzéke. Miután az ex lex megszűnése már csak napok kérdése, valószínű, hogy az adókető bizottságok munkalatai még olyan időben kerülnek az összeíró küldöttségekhez, hogy azok még április 15-ig befejezhetik munkalataikat. Mint most jelentik, a belügyminiszter rendelettel fölívta a központi választmányokat, hogy az összeíró küldöttségeket válaszzák meg és utasítsák őket, hogy munkalataikat az indemnitási törvényjavaslat szentesítése után azonnal megkezdjék és április 15-ig befejezzék. A belügyminiszter továbbá figyelmezteti a központi választmányokat, hogy a választási törvények alapján az összeíró küldöttségek fuvarköltséget nem igényelhetnek. Éppen azért sajnálattal tapasztalja, hogy egyes vármegyékben mégis a fuvarköltségek felszámítása mind általánosabbá válik és az összeíró küldöttségek oly tagjai is gyakorlatba veszik, kiknek társadalmi állása és vagyoni helyzete mellett joggal el volna várható, hogy ezen önkormányzati tevékenységgel járó összes terhek viselését aldozatképen magukra vállalják. Miért is a miniszter ezeket a kiadásokat legszűkebb korlátok közé akarja szorítani és felhívja a központi választmányokat, hogy az összeíró küldöttségekbe lehetőleg oly egyéneket válasszon, akik ezt a megtisztelő megbízást anyagi ellenszolgáltatás igénylése nélkül is elvállalják. Felbatalmazza továbbá a központi választmányt, hogy a felebbezéseket a kir. kuriához elnöki uton felterjesztesse. — Amennyiben az adóketési munkalatok április 15-ike előtt elkészülnek, a kormány a választók névjegyzékének kiigazításáról szóló törvényjavaslatot legközelebb visszavonja.

asztalt csináltunk belőle, ha ur lakónk volt, akkor vagy pohárszéknek, vagy könyves polnak használtuk.

— Oh kérem én tanárjelölt vagyok — mondá nevetve Bárdy — sok könyvem van és így nagyon örülök a könyvvállványnak. Ha másként is tetszem magának, csöndes ember vagyok, valóságos filiszter és hajlandó vagyok a bért előre fizetni.

A kisasszony erre azt jegyezte meg, hogy nem szükséges előre fizetni. Nagyon örült, hogy oly szobaurat kapott, akihez bizalommal van. A bérszerződést egy kézfogással megkötötték és a tanárjelölt kijelentette, hogy másnap beköltözik.

— Kérem a kisasszonyt, addig az ablakot tartsa nyitva. — A kisasszony ünnepélyesen megígérte, hogy ezen kívánságát készséggel teljesíti és gondja lesz rá, hogy a kellemetlen szag kiszálljon.

Egy negyed év mult el és a tanárjelölt teljesen meg volt elégedve a szobával. Sőt úgy érezte ott magát, mint egy édes otthonban és így azon gondolat, hogy valószínűleg nem sokára ki kell költözni, fájdalmat okozott neki, bár az elköltözködés oka reá

nézve nagyon örveletes volt. Letette a tanári vizsgát és nyomban megkapta kinevezését egy vidéki reálskolába. Elhatározta magát az elutazásra, de holmijának pakkolása alatt hirtelen szomorú lett és könyves szemekkel, a szobájában körülnézett.

Ez a kis szoba csodálatos módon a szívéhez nőtt és az a finom, barátságos modoru idősebb kisasszony, aki minden szóbeszéd nélkül mindent megtett, amit csak óhajtott.

A három hónap alatt csak kétszer látta a másik fiatalabb leányt, nyári alkonyatkor suhant el mellette Annuska kisasszony a korridoron úgy, ha ügyes árcképfestő lett volna is, nem tudta volna papírra vetni. Csak az maradt meg róla emlékezetében, hogy szép fiatal leány, kinek kék szeméből bizonyos fájdalom tükröződött. Mindig erre gondolt. Elfordult az ablaktól, hol Annuskát leste és az trességbe bámult. Hevesen dobogott a szíve, a keble emelkedett, kezeivel átfogta szemeit, fejét rázta és mosolygott.

Hirtelen a könyvvállvánnyá alakított szekrényre nézett. Egy valóságos regényt költött róla képzelete. Eszébe jutott a két

kisasszony visszavonultsága, szorgalma, munkássága és az ő kedves, finom modoruk. Pedig a szekrény nem volt más, mint egy ósrégi nehéz butor, amelyen azért nem adtak tul, mert hozzája bizonyára édes családi emlékek fűződnek.

Mégis valami jelentőségének kell lenni a szekrénynek. Nem is oly régi, és oly nagy volt, amely a mai korban nem szokásos. Az idősebb kisasszony mindig zavarba jött, ha a tanárjelölt a szekrényről kérdezősködött és arra kérte, hogy kíváncsiságát elgájtse ki. Valami titok lehet és elhatározta, hogy megnézi a szekrényt. Megjelent lelki szemei előtt Annuska kisasszony fájdalmat tükröző szeme és úgy érezte, hogy bánatot okozna neki, ha a szekrényt kikutatná.

Mily titok lehet abban a szekrényben?

Ha lenne, úgy bizonyára nem ebbe a szobába helyezték volna el, hogy idegen ember felette rendelkezessen. Hagyjuk ezt az ostobaságot. Sójajtott, ez a sóhaj a szekrényt vagy Annuskát illette-e, azt nehéz megállapítani. Aztán a többi holmik is berakta a táskájába.

Az igazgatótól 3 napi szabadságot kért,

Városi ügyek.

Allamsegély a kereskedelmi iskolának. Berzeviczy Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter szerdán leiratilag értesítette Hauke Imre polgármestert, hogy a zombori felső kereskedelmi iskola részére 5000 korona államsegélyt utalványozott ki. Az államsegélyt — mely az idén szokatlanul még az iskolaév közepén érkezett meg — polgármesterünk már át is vette az adóhivatalnál.

A csonoplya—zombori műút ügyében végre valabára megjött a döntés. Amidőn a város közönsége nagy egyértelműséggel elhatározta e felette fontos műutnak kiépítését, polgármesterünk rögtön intézkedett, hogy a hozott határozat miniszteri jóvá hagyás végett felterjesztessék. Ennek ma éppen két esztendeje van. Az ex lex — dacára annak, hogy Hauke Imre polgármester szakadatlanul sürgette az ügy végleges elintézését — megakadályozta azt. Most hogy végre valabára megszűnt a törvényen kívüli állapot, megjött ez ügyben a miniszteri jóvá hagyás is s már most semmi sem áll útjában annak, hogy a műút kiépítéséhez hozzá fogjanak. Hauke Imre polgármester hétfőre rendkívüli ülést hívott egybe, melyben bejelentette az ügy véglegesítését. A műút kiépítéséhez még a tavasz folyamán hozzáfognak.

Bizottsági ülések. Zombor sz. kir. város Szent-István templomépítő bizottsága vasárnap délelőtt fél 10 órakor a városháza tanácstermében ülést tart. Ezen ülés tárgyai: A vallásalapból engedélyezett 10,000 koronának kiutalványozása és dr. Csernyus Pálné urasszony adománya misemondó rubákra; 11 órakor kegyuri bizottsági ülés a régi és újtemető rendezése ügyében.

H i r e k.

Személyi hir. Latinovits Frigyes főrendiházi tag kedden d. u. városunkba érkezett és résztvevő másnap Latinovits Pál által tartott számonkérésén.

Kinevezés. Szunarits János bodrogmonostorszei irnok-végrehajtó a bajai telekkönyvi hivatalhoz irnokká nevezetett ki. Az ekkép megüresedett állás rövid idő múlva választás útján fog betölteni.

mikor ezt megkapta, egy ellenállhatatlan vágy készítette arra, hogy visszatérjen otthonába.

Mikor a házba ért, három lépcsőt ugrott fel egyszerre, mikor az ajtóhoz ért, bedugta a kulcsot, fordított egyet rajta és belépett az előszobába. Az előszoba ajtajával szemben levő ajtó a kisasszonyok szobájába nyílt, jobbról egy nagy szekrény állt, balról nyílt az ő szobája. A névjegye „dr. Bárdy Pál tanár“ még mindig ott volt. Mikor belépni akart, észrevette, hogy az ajtója félig nyitva van és ijedten megállt. Nem pacsuli szállt ki a szobájából, hanem valami más különös szag. Egy hangot hallott, mely őt megzavarta, Annuska kisasszony hangját.

— Hazajöttél nénem — kérdezte.

Ő előlépett és az ajtó teljesen kinyílt, Annuska egy hangos kiltással visszavonult.

— Vagy talán nem is ő volt?

A tanár nem hitt szemeinek. Nem a feketeruhás sápadt, görnyedt nő, hanem egy szép leány, kékbabos szoknyában, fehér köténnel, a válláig felgyűrűt gyönyörű hófehér karokkal, derült mosolylyal állt előtte. Most már tudta honnan jött a különös szag és a

Kinevezés. A m. kir. belügyminiszter György Gabor budapesti gyakorló orvost a szabadkai m. kir. állami gyermekmenhely igazgató főorvosává nevezte ki. Az újonnan kinevezett igazgató főorvos f. hó 19-én, szombaton d. e. 10 órakor Schmausz Endre főispán előtt a hivatalos esküvet letette s állását nyomban elfoglalta.

Számonkérésék. Latinovits Pál főispán szerdán és csütörtökön megvizsgálta a vármegye központi tisztikarának működését. A vizsgálat eredménye nagyon szép volt, amennyiben mindenütt rend és az ügyek gyors elintézése tapasztalható.

Elbocsajtas a honvédség kötelekéből. Hajdúfy Károly 6 ezredbeli tart. hadnagy a honvédség kötelekéből saját kérelmére elbocsajtatott.

Egyházmegyei hírek. Szelczér András apatini káplán kullódi (kolluti) plébánosá kinevezetett. — Schmellhegger Gyula Bácskertesről (Kupuszina) Akasztóra helyeztetett át káplánnak.

Topolyai új templom. Az új templom építésre az árlejtés Topolyán folyó hó 15-én ejtetett meg igen nagy érdeklődés mellett, az építést Fazekas Lajos szabadkai építész nyerte el, akinek ajánlata 202.000 korona, a legelőnyösebb volt. A templom lebontásához februárnap után, április hó 12-én fognak hozzá s még ez évben tető alá kell hozni a vállalkozónak.

Sorozás. Városunkban a sorozás április hó 15-én és 16-án tartatik meg.

A zentai vashid. Az oszt.-magyar bank igazgatósága értesítette vármegyénk főispánját és Zenta városát, hogy a zentai vashid építéséhez kért másfélmillió koronás amortizációs kölcsönt megadta s a közigazgatási bejárás után folyósítani fogja. A kereskedelmiügyi miniszterium e hó végén küldi le a városnak a miniszterium hidépítési osztályában készített terveket. A közigazgatási bejárás április 18-ára van kitűzve. Az építkezés — ott ahol a kompközlekedés van — a nyár folyamán megkezdődik, úgy hogy a hid a jövő év végéig teljesen elkészül. A vasanyag nagy részét Resicán rendelik meg.

Esküvő. Dr. Kuthy Béla Racmilitics község orvosa kedden f. hó 22-én esküdött örök hűséget Sztrilich Etelka urleánynak, Sztrilich Sándor és neje bajos leányának. Az esküvőn nagyszámu és előkelő közönség volt jelen.

Jubileum. Takács Ede a szabadkai polgári leányiskola igazgatója folyó hó 17-én ülte meg 25 éves igazgatói jubileumát. Ez alkalommal a közbecstülésben álló jubileum nagy ovációkban részesítették a szabadkaiak.

szekrény rejtélye is meg lett fejtve. A szekrény nem volt már ott, helyén egy takaréktűzhely állt, amelyen valami szépen sistergett. Bárdy sokáig nem talált szavakat, nyitott szájjal kimeresztett szemekkel állt.

Végre mosoly szállt az arcára.

— Hisz ez kappanpecsenye mondá — csakugyan kappan, pedig almásrétes szagot érzek. Annuska is magához tért ijedségből, könyök szálltak a szemébe és kéréleg összetette kezét.

— Tanár ur! Bocsásson meg, a nénem teljesen ártatlan, ő határozottan ellene volt, de én nem engedtem, mert én—én nagyon szeretek főzni.

— Hisz ez nem bűn — felelte a tanárjelölt, oly hangon, mely elárulta, hogy szívéből jön.

— Igaz, hogy nem bűn. Nekem nincs jogom a szobáját használni, nővéremre kellett volna hallgatnom. Ez a szoba tulajdonképpen konyha, melyet kiadó szobává alakítottunk át, mert nővéremnek az előszobára szüksége van. — Tanár ur! Megbocsát nekem? Nem az

A Bácsmegeyi Kör f. hó 20-án tartotta rendes évi közgyűlését budapesti hivatalos helyiségében Latinovits Pál főispán elnöke alatt. A főispán lelkes beszédben buzdította a kör tagjait, de főleg az intelligens ifjúságot, a társadalmi béke, a kollégialis együttérzés ápolására, a kulturális törekvések előmozdítására és a jótékonyosság gyakorlására. Tetszéssel fogadott beszéde után Plukovich főtitkár ferjesztette elő jelentését, melyből kitűnik, hogy a körnek 250 tagja van. Ezután a választást ejtették meg a következő eredményekkel: elnök Latinovits Pál főispán, alelnök dr. Tatics Péter járásbíró, főtitkár Plukovich Elemér miniszteri fogalmazó, főjegyző Pethő Lajos, titkár Megyánszky Lázár, jegyző Alföldy Imre, orvos dr. Marberger Sándor, ügyész dr. Vincze Károly. A választmányba beválasztottak: Latinovits Géza és Fernbach Péter országgyűlési képviselők, dr. Molnár Gyula, dr. Kovács Jenő, dr. Drescher Béla, Ágai Adolf, Herczfeld Frigyes, Polakovits Mátyás és Ödön, dr. Hoffmann Péter, dr. Fenyő Géza, dr. Szilágyi István, dr. Steiner György stb. A kör elhatározta, hogy április havában jubiléus ülést tart.

Választmányi ülés. A bácsmegeyi jegyző egyesület választmánya szombaton f. hó 26-án a vármegyei székház levéltári helyiségében 1/8 órakor ülést tart.

Uj gyógyszerár Apatinban. A belügyminiszter Szekenderovics Simon gyógyszerésznek egy Apatinban meguyitandó második gyógyszerárta engedélyt adott.

Igazgatósági gyűlés. Bács Bodrog vármegye gazdasági szövetsége e hó 30-án d. e. 9 órakor a vármegyebáz kis gyűlés-termében Latinovits Géza országgyűlési képviselő elnöke alatt igazgatósági gyűlést tart, melynek tárgysorozata a következő: 1. Folyó ügyek elintézése. 2. A vármegyei állattenyésztési szabályrendeletek megváltoztatására irányuló módosításoknak mikénti keresztülvitele. 3. A kölcsönös tehenbiztosításra vonatkozó egységes szabályzatok kidolgozása. 4. Netaláni indítványok.

Érdekes lelet. Az ujverbázi nagyszabású kendergyár földmunkálatainál a napokban egy ősidőből származó kőedényt elégett emberi hamvakkal találtak a munkások. Érdekesek az egy méter mélységben fekvő égető kemencék, ugyszintén a földbe-vájt gabonarakarok sokasága. — Már azért is érdekesek ez őskori leletek és maradványok, mert Bácska e részét tengeri vízmedencének tekinti a hagyomány. — Az érdekes leletet Kiss Gyula községi jegyző, a megyei történelmi társulat muzeumának adományozta.

évés miatt történt, hanem nagyon szeretek főzni.

A tanár nem tudott erre felelni, hirtelen elkapta kezét és megcsókolta.

Öt perc multával, mikor a kulcs újra megfordult az előszoba ajtaján, a tanár oda kifutott, kezében a kappan szárnynyal és így üdvözölte a hazatérő idősebb kisasszonyt.

Ez annyira megijedt, hogy elsülyedni szeretett volna. Egy negyedóra mulva visszatért a jókedve — és mikor az ebédnél az almásrétes kertült terítékre — már nevetett.

Még ugyanazon a napon a tanár azon kérdést intézte Annuskához, vajjon hajlandó lenne e neki egész életén át főzni. Annuska kedvesen a szemébe nézett és nem mondott mást, mint ezeket a szavakat.

— Én magát mindig jó embernek ismertem. Ez a kijelentése a tanárt rávette arra, hogy megmerte csókolni — és ez a csók a legédesebb falat volt.

Képesítő bizottság. A kereskedelmiügyi miniszter Ákos Arnold ker. ipar-felügyelőt a gőzgépkészítők és gőzkazánfűtők képzésére Szegeden szervezett bizottság elnökévé, Naszályi József ker. ipari segéd-felügyelőt ezen bizottság rendes tagjává, Clementisz László ipari szakiskolai tanárt pedig póttagjává nevezte ki.

Kevés az iskola. Monostorszezen a tankötelesek jelentékeny száma kiszorult az iskolából. Tekintettel arra, hogy a tervbe-vett államosítással remélt építkezés még mindig késik, a községi tanítótestület megette a kezdeményező lépéseket arra, hogy legalább még egy új tanítói állás szerveztessék.

Nyilvános nyugtázás. A nememiliticsi önk. tűzoltó-testület által rendezett mulatságon felléptek: Baky Elek 10 kor., Vidákovich Ferenc 4 kor., Vujevich Simon 3 kor., Schaffer Ernő 2 kor. 20 fil., Gabs Belluska (Dunaegyháza), Fodor József, Vidákovich György, Vidákovich János, Szigeti István (Zombor), Littvay József, Tóth István (Bajmok), id. Karagich István 2—2 kor., Littvay Károly, Horváth Gyula, Horváth Vitsuz, ifj. Karagich István, Knezy István, Knezy Mihály, Molnár Károly (Pacsér), dr. Singer Jakab, Markovits György (Zombor), Jozits István (Zombor), Sztoilits István (Zombor) 1—1 kor. Fogadják a nemesszivő adakozók az egylet leghőbb hálaát. A rendezőség.

Elfogott bácskai betörő. Vakmerő, notórius tolvajt fogott el a napokban a szegedi rendőrség. A tolvaj neve Boksity Pal, gyurgyevói illetőségű, 45 éves, foglalkozás nélküli egyén, aki már 18 évig és 9 hónapig ült börtönben. Ujvidéken 9 hónapi fogházra, majd egyévi, később pedig 5 évi börtönre ítélték lopások miatt. Pancsován 4 évi börtönre ítélték, majd Temesvárott bevettek katonának, de lopott, megszökött és elfogták, azután 8 évi börtönre ítélték. Ezeket kitöltötte azután Szabadkán, később Nagy-kikindán csatangolt, majd meglátogatta Szegedet. Az utcan csavargott és miután semmi foglalkozást nem kapott, mert nem is keresett, elhatározta, hogy ismét lopásnak adja magát. Erre kiszemelte Lengyel Lőrinc butorgyáros műhelyét. Az udvarban még az esti órákban rejtőzködött el és éjszaka megkezdte működését, de mielőtt elmenekülhetett volna, megcsípték. Reggel a főkapitány előtt beismerte tettét. Miért lopott újra, mikor már annyit ült börtönben? — kérdezte a főkapitány. — Ugyis elpusztulok már én, mert érzem, hogy tüdővésztes vagyok, — szölt a betörő, akin egy jó kabát és nadrág volt Kramer Antal szabadkai szabó cégével ellátva. Nagyon valószínű, hogy ezt is lopta, mert a napokban Kramernél szintén betörés történt. A börtönviselt ember minden valószínűség szerint még egyéb betörést is tervezett, mert több betörő-eszközt találtak nála. Boksityot a rendőrség fogva tartotta, mert alkalmasint még egyéb büntény is derül ki rá, amelyek közt a multkoriban Szabadkán elkövetett kettős boltbetörés is valószínűleg szerepelni fog.

Műkedvelők előadása Kulán. A kulai polgári olvasóegylet 1904. április 4 én saját egyleti helyiségeiben tanmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Ez alkalommal szüire kerül: 1. A nyolcadik Gyurkovits-leány. Vigjáték 1 felvonásban Herczeg Ferencről. Személyek: Radványi ezredes — Radich Aladár Radványiné szül. Gyurkovits Katinka — Schneider Gigi urleány. Gyurkovits Vilma — Lederer Mici urleány. Jánosy — Hoffmann Sebő. Horkay Feri — Sebick Ernő. 2. A Szálka. Vigjáték 1 felvonásban Mocsári Belától. Személyek: Szabó Kálmán járásbíró — Koller Laci. Irén, a felesége — Dr. Ormay Kálmáné urasszony. Dr. Kalmár Géza orvos — Lederer Dezső. Klementin — Falcione Janka urleány. Az előadást tánc követi.

A honvédintézetek másodéves legénysége. A honvédintézetekben alkalmazásban lévő másodéves legénység a főnálló szabályok értelmében április, illetve június hónapban fölváltásra kerülne. A honvédelmi miniszter most rendeletet bocsátott ki, amely-

ben elrendeli, hogy a honvéduelöl- és képzőintézeteknél ez évi április elejével, a budapesti honvéd élelmezőraktárnál június elsejével, végre a budapesti honvédhelyőrségi kórháznál április hónapban a főnálló szabályok értelmében fölváltásra kerülő 1902 évfolyambeli legénység további rendelkezésig jelenlegi alkalmazásában meghagyandó.

Öngyilkosság. Teschlár Márkó magázó tegnapelőtt reggel felakasztotta magát. Tettének oka az életuntáság.

Cirkusz városunkban. Pár nap mulva városunkba érkezik a Wollner fivérek jöbirt cirkusza. A társulat legutóbb Baján működött és a bajai lapok a következőket irták arról: A Wollner fivérek kittinóben szervezett társulata napról-napra nagyobb elismerést s tetszést vív ki magának a finom izlést szombathelyi közönség részéről. S a pártfogást méltán megérdemlik, mert oly ügyes produkciókat mutatnak be jeles műveszei, amelyek igazán mindnyájunkat meglephetnek. A változatos műsor minden egyes száma oly magas nívón áll, hogy bármely nagy fővárosi cirkuszban igen megállhatná a helyét. A társulat kiváló műveszei között ott találjuk a híres Renlow családot, a kittinó és elegáns zenebohócokat, kik szebbnél szebb fülbemászó darabjaikkal a közönség kedvenceivé váltak. Mindnyájunk igaz elismerését vívták ki The tree Paveys, a kittinó köz- és főakrobaták s feltűnhetetlen légtornászok. A közönség feszült érdeklődéssel nézte minden egyes mutatványukat s zúgó tapsviharral jutalmazta őket. Kiváló s elsőrangú műveszek a Les freres Perettas is, a kittinó excentrikus hármas nyújtó tornászok, kik szebbnél szebb mutatványokat produkálnak. Nagyon érdekes s ügyes mutatványokkal lépik meg a közönséget az ismert Riedisser Testvérek, a híres ezüst és arany éremmel kittintetett kerékpár műveszek, kik ügyes és utánozhatatlan produkcióikkal a közönség legnagyobb elismerését s óriási rokonszenvét szereztek maguknak. Látni lehet: Miss Róza szalonathletanót, amint az óriási súlyzón 2 erős férfit a vállán körbeforgat; látni lehet továbbá a híres kigyóművészt, a kittinó angol bohócot az idomított kutyáival, több ügyes magyar bohócot s az ostoba Augustot stb. stb. elsőrangú művészt. Legjobban mutatja a társulat kiválóságát azon tény, hogy az intelligens közönség azon megjegyzéssel hagyja el a Varietét: „E derek direktoroknak s törekvő műveszeknek meg fogjuk nyerni a nagy publikumot.

Hogy hívják az embert. A képviselőválasztók névjegyzékének összeállításánál történt felsővárosban. Bemegy az összeíró az egyik házba.

— Ithon van Papp Sándor?
— Pap Sándor? kérdi az asszony.
— Az.
— Itt nem lakik olyan nevű ember.
— Pedig itt kell neki laknia. Mióta van maga ebben a házban?
— Négy vagy öt éve.
— Mindig egyedül?
— Nem a', leginkább az embörömmel.
— Hat azt minek hívják?

Az asszony elgondolkodik, aztán hirtelen a homlokára csap.

— Nini, alighanem igaza lesz az urnak. Ugy vélem, talán mégis csak Papnak hívják.
— Maga ezt eddig nem tudta?
— Nem, mert mifelénk csak „bajusz“-nak nevezik az embereket.

Időjelzés. Meteor jelenti: A 9-iki csomópontot követőleg pár derültebb es kellemetesebb napunk következett, a 11-iki valószínűleg tavaszi napfényes és meleggel. Amint azonban a 14-iki csomópont érvényesíteni kezdte hatását, mely 24, sőt többször 48 órával előbb vagy utóbb is jelentkezhetik, azonnal eltűnt a tavaszi meleg s a csomópont hideg jellegének megfelelőleg már 12-én este leült a levegő. E nap hideg jellege azonban még abban is érvényesült, hogy éjjelre a fagypontra szorította le légkörünk hőmérsékletét, mely deret és gyenge fagyot hozott. Második felében már enyhébb jellegű, de még

mindig változatos idő jelezte, miután a csomópontok nagyobb száma zavarólag hat és a valódi tavaszi állandó idő beálltát késlelteti. Ennek megfelelőleg a 15-iki csomópontmentes nap szép enyhe tavaszi nap is volt, de ezt már a 16—17-iki csomópontnak hatásai megzavarták, újra leszálltva a hőmérsékletet + 2, 3° C.-ra s esős borulatot idéztek elő. Az állandó, tartós tavaszi időjárás meg ezután sem remélhető, egyrészt a csomópontok mennyisége, másrészt pedig mivel a 20—24-iki csomópontok még kissé hideg jellegűek s csak a 27-ikin várható oly erős kitörés a napon, hogy ez a melegebb időt van hivatva bevezetni, mit erősen segít ebben az április 2-iki, amelynek hatáskörében vihar vagy nyári zivatar is valószínű. Az abnormis változások azonban ezzel még nem érnek véget, mivel az április 10-iki hideg jellegű csomópont még zavart fog előhozni s nem lehetetlen, hogy fagypontra is sülyesztí a hőmérsékletet, legjobban esetben azonban legfőleg csak hűvösebb esőt hoz, amiért is a szőlőgazdák jól teszik, ha a metszéssel nem sietnek nagyon. Ezt követőleg április hónap enyhének, melegnek ígérkezik és csomópontjai legfőlegben ezen jellegben vagy szélben hoznak változatokat. Veszedelmes nap a gazdákra nézve május 8-ika hideg jellegű fogva, ha valamely napkitörés nem enyhíti azt. Március hó hátralévő csomópontjai: 26., 27., 29., 31 re esnek.

A verseny sehol sem nagyobb napjainkban, mint a napi sajtó terén. Krajcáros, meg két krajcáros lapok teremnek gomba módra; mások függetlennek hirdetik magukat, holott vagy a kormány, vagy egy nyereszkedő pénzcsoport diktálja elveiket. A valóban intelligens magyar olvasóközönséget azonban már nem lehet félrevezetni, nem lehet eltántorítani régi, megszokott lapjától, mely érdekeit hiven szolgálja s melyet éppen bátor szókimondásért és függetlenségért szeretett meg évek hosszu sora óta. Ilyen lap a Pesti Hirlap, mely napjainkban kétségelentül a legkedveltebb, legelterjedtebb napilap, független a kormánytól, pártoktól és érdekes csoportoktól, szabadelvű megalkuvás nélkül és demokráta minden ízeben. A Pesti Hirlapot ma is, mint már negyedszázad óta mindenkor, a politikai és szépirodalmi írók legjelesebbjei támogatják. Legtartalmasabb, legváltozatosabb és legnagyobb terjedelmű napilapjaink között. Speciális rovatokkal és speciális kedvezményekkel az olvasóközönség részére. Minden előfizető ajándékul kap évenként egy díszes nagy képes naptárt s kedvezményes áron járhatja a legjobb divatlapot. Művelt ember ma már nem lehet el ujságot olvasás nélkül, kivált mikor szenzációs események vannak készülöben, mint ez idén. Azért magunk részéről is csak melegen ajánljuk a Pesti Hirlap megrendelését, melynek előfizetési ára egy óra 2 kor. 40 filler, negyedévre 7 kor. s a Divat Szalonnal együtt 9 korona. Az előfizetést a kiadóhivatalba (Budapest, V., Váci-körút 78.) legjobb postautalvánnyal küldeni. Onnét mutatványszámokat is lehet kérni.

Törvénykezés.

Kalmár Antal sajtópöre. A nagybirü közjogiró kedden királlysértéssel vádolva állt a budapesti esküdtszék előtt. Mult évi május hó 15 én jelent meg egy vezércikke a Független Magyarországon „Királyi esküszegés“ cím alatt. A cikkből a következő részeket inkriminálta a kir. ügyészség:

„A Deák-féle közjogi alap: az 1867. XII. t. c. nincs végrehajtva. De ha nincs végrehajtva: kinek volna azt elsősorban szent kötelessége végrehajtani? Annak, aki annak végrehajtására s megtartására megesküdött. Ez pedig a magyar király. No és ha a magyar király nem hajtja végre a törvényt, akkor talán már esküszegő a magyar király? Az országgyűlésen annak mondogatják, egy nagy országos párt kórusban zengi és elfog

jönni az idő (ahogy eljött a többi Habsburgoknál is), hogy az az esküszegés biteles törvényt magyarázat alakjában közjogilag is konstatálva lesz."

Az esküdtszék megalakítása és a vádirat felolvasása után Kalmár Antal elismerte a szerzőséget, de bűnösnek nem érzi magát, mert a cikk megírására a közvéleményben uralkodó az a tudat készítette, hogy az állam alapját képező törvény nincs végrehajtva.

— Tudom, hogy a király személye szent és sérthetetlen — mondotta. Ez a tény azonban nem involválja azt, hogy a király személyével kapcsolatban tisztességesen közjogilag vitatkozni nem lehet. Én tisztelettel, hódolattal vagyok a király személye iránt. A cikkem magas közjogi és tudományos szempontból foglalkozik a király személyével, csak úgy, mint például a képviselőházban.

A vád- és védbeszéd elhangzása után az esküdtek visszavonultak, hogy meghozzák igazmondásukat: vétkes e Kalmár Antal dr. a királysértésben, vagy nem.

Az esküdtek igazmondásukban Kalmár Antalt nem vétkesnek mondták ki, mire a törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Művészet — Irodalom.

Bácskai írók egyesülete.

— Vértessy Károly urnak szives üdvözlét. —

A „Bácska“ hasábjain nemrég egy szép közlemény látott napvilágot, melynek szerzője, a minden nemes ügyert lelkesedő tisztelt barátom, T. Z., a bácskai irodalmi társulat megalakítását indítványozta. A cikk egész tartalmát helyeslem s igen örvendek, hogy a helyi irodalmi társulat eszméje napról napra népszerűbbé válik.

Az irodalmi egyesületre vonatkozó nézetemet én részemről már évekkal ezelőtt, a néhai Tóth Kálmán-kör megalakulásakor külön hírlapi cikkben kifejtettem. Nem helyeseltam a kör megalakítását, nem jósltam neki jövőt s a kör alig egy évi működés után fel is oszlott. Én már akkor egy komoly írói együletet óhajtottam volna megalakulni látni, olyat, amilyen a vidéken már több is létezik s mely magában egyesíti a megye összes számottevő íróit.

Első indítványom meghiusulása után boldogemlékű Grosschmid Gábor életében nekünk, mint a vármegyei történelmi társulat titkárainak, az volt a tervünk, hogy a történelmi társulatot állami és megyei segélyvel új életre keltjük és azután külön szép irodalmi szakosztályllyal látjuk el. Beláttuk ugyanis, hogy a történelem és régészet csak szűkebb körök érdeklődésére tarthat számot s ha a társulat szép irodalmi osztályllyal fog birni, ez esetben — úgy mint pl. a szegedi Dugonics társaság — a nagy közönség fokozottabb mértékben fogja azt felkarolni.

Grosschmid Gáborral, a megye e kiváló kulturbajnokával, annak idején a „Bácska“ hasábjain bővebb eszmecserét folytattunk, sokan helyeselték a tervet, de nevezettnek közbenjött elhalálása folytán, jólehet az állami és megyei segélyt (1898-ban) már megkaptuk, a terv ismét dugába dőlt.

Minden külön előkészület és kortes szándék nélkül a történelmi társulat mult évi közgyűlésében újabb indítványt tettem a társulatnak szép irodalmi osztályllyal való kibővítése iránt, de az ügy szavazás alá kerülvén, épen a jelenlevő szépirodalmárok (Kozma, Gozsdu, stb.) segítsége mellett sikertült indítványomat megbuktatni.

Itt az ideje tehát, hogy most már az irodalmi egyesületet önállólag szervezzük s ekként módot adjunk e megye összes íróinak a tömörítésre. Bácsmegyében és az itt levő városokban oly nagyszámú szép- és tudományos irodalommal foglalkozó egyén van, mint egy más vármegyében sem, az egyesület megalakítása tehát mi nehézségbe sem ütközik.

Ez uton kérem fel tehát Vértessy Károly urat, mint a kulturtörökvések egyik legagilisabb s legméltóbb bajnokát, hogy az egyesület szervezése végett a számottevő megyei írókat hívja össze értekezletre. Az összehívásra ajánlom a helybeli írók közül: Gozsdu Elek, Dömötör Pal, Buday Gerő, Balogh Ernő, Szalay Frigyes, Türr Antal, Pataj Sándor, Donoszlovits Vilmos, Kabos Márton, Trischler Károly, Trencsényi Károly, Kozma László, Topits Zoltán, Rácz Soma, Duchon János, Medgyesi Ferenc, Benkő István, Zsulyevits Izidor, Roediger Lajos, Lallosevits János, Kosztics László, Szilágyi Lajos, — azonkívül a megyei származású vagy a megyében lakó írók közül: Latinovits Geza (Budapest), Toth Bela (Budapest), Scossa Dezső (Szeged), Milkó Izidor, Csillag Károly, Sziebenburger Károly (Szabadka), Hadzsits Antal (Ujvidék), Rohonyi Gyula (Budapest), Molnár Radics Jolán (Bezdan), Koch József (Kiskér), Pető Lajos, Kovács Jenő, Molnár Gyula (Budapest), Ledniczky Ipoly, Lemberger Armin (Baja), Szász János, Grünbaum Pál, Farbas József (Obecse), Gubicza Kálmán (Monostorszeg), Holzmann Ignác (Torzsa), Erdújhelyi Menyhért (Zenta), Kovács Ferenc (Obecse), Evetovics János (Bács), Thim József (Apatin), Orbán Károly (Zenta), Famier Gusztav (Torzsa), Bierbrunner Gusztáv (Ókér), Cziráky Gyula (Gombos), Iványi István (Szabadka), Janda Matild (Bezdan), Grosschmid Maria (Zombor), Braun Henrik (Szabadka), Dogovich Imre (Szabadka), dr. Schober Béla (Szabadka), Tabori Robert (Budapest), Virter Ferenc (Budapest), stb. urakat és urókat, mint a szép- és tudományos irodalom művelőit.

Muhoray.

Teles Ede megbízatása. Teles Ede, megyénk kiváló szülötte, aki most kezd hozzá nagyszabású művéhez a Vörösmarty-szobor készítéséhez, ismét egy kitüntetett megbízatásban részesült. Parlamenti körökben ugyanis még március 10-én, a „béke“ napján felmentült az eszme, hogy Thaly Kálmánt az általános hála külső jelével is meg kellene tisztelni. Berzeviczy Albert miniszter ajánlata, aki az eszmét megpendítette, hogy egy arany plaquette alakjában tegyék ezt, mely Thalyt mint békeszerzőt örökítse meg, Teles Edét bízzák meg a mű elkészítésével.

Szerkesztői üzenetek.

Alfa Tkfalva. Hozzánk beküldött tárcáját elolvastuk. A kidolgozás gyakorlott íróra vall, a tárgy azonban sokszorosan feldolgozott és nélkülözi az őszinteséget. Az életben az ön által leirt jelenetek annyira ritkák, hogy szinte nem létezőknek tekinthetjük. Pláne olyan alakoknál mint az önéi, akik egy cseppet sem szentimentálisak. Ha érdekesebb témát választ, lapunk szívesen rendelkezésére áll, annál is inkább, mert soraiból előcsillan az írói hivatottság.

„Cigányka“ Lovrana. Hangulatos tengerparti leírást legközelebb hozzuk és kérjük, hogy minél gyakrabban gondoljon reánk ott a napsugaras tengerparton.

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

Zomborban, a bajai-utcában levő 20. számú emeletes házban folyó évi május hó 1-től fogva egy emeleti lakás kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt:

Knipl János,

3—3

férfiszábó.

1856. sz.

tkvi 1904.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kernyajai takaré- és hitelszövetkezet végrehajthatónak Ott Borbála férj. Rotter Jánosné végrehajtást szenvedő elleni 400 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék területén lévő s Kernyaján fekvő, a kernyajai 1538. számú teiekjegyző-könyvben Rotter Jánosné szül. Ott Borbála tulajdonán bejegyzett s A. I. 2. sorszám alatt foglalt (945—946/b/1—a) hr. s 662. ö. i. számú 85 □ öles ingatlanra azzal: hogy a C. 5—6 sorszám alatt Bonifarth Mátyás és neje szül. Pinez Terézia javára bekebelezett lakhatási jog nem érintetik, ha azért legalább 1400 korona ígért tétetik, ellenesetben e jog fentartása nélkül nyomban elárverezhető lesz — az árverést 1400 koronában ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1904. évi május hó 18-ik napján délelőtt 10 órakor Kernyajai községánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10°/_o-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvényeikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Zombor, 1904. évi március hó 11-én.

A kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány Péter,

kir. tszéki bíró.

Árlejtési hirdetmény.

A lalityi gör. kel. szerb hitközség a felsőbb hatóság jóváhagyása következtében a templomtető és a torony helyreállítási munkálatok vállalatbaadása végett **foyo évi aprilis hó 12-én délelőtt 10 órakor** nyilvános árlejtést fog megtartani. Ezen munkálatok költségvetése 6500 kor. 21 fillér.

Az árlejtézők tartoznak 900 kor. biztosítékot készpénzben vagy értékpapirban letenni, az első esetben az összeg 4% kamattal kolandációtól számítva egy évre a vállalkozó visszakapja.

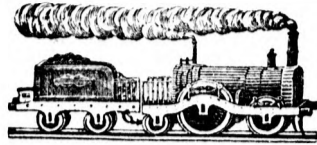
A hitközség fentartja magának a jogot az árlejtézők közül szabad választásra.

A költségvetés, valamint a részletebb feltételek is az alulirt hitközségi jegyzőnél megtekinthetők.

Lalityon, 1904. március hó 17-én.

Uvality Szrdan, Tatomirov Jóca,

hitközségi jegyző. 3—1 elnök.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje.

ÉRVÉNYES 1903. ÉVI OKTÓBER HÓ 1-ÉTŐL.

Oda						Budapest—Zimony—Belgrád.						Vissza	
szem. v.	tv. sz. sz.	gyorsv.	szem. v.	szem. v.		szem. v.	szem. v.	gyorsv.	szem. v.	tv. sz. sz.			
7.15		2.40	3.10	10.20	ind. BUDAPEST k. p. u.	7.05	9.50	1.05	6.55				
12.33		5.47	7.57	4.05	érk. SZABADKA	11.50	5.05	9.46	1.56				
1.22	3.45	5.56		5.30	ind. SZABADKA	10.53	7.34	9.34	1.21		7.10		
1.51	4.20			5.57	Csantavér	10.21	6.59		12.56		6.14		
2.18	4.52	6.27		6.26	Bács-Topolya	9.57	6.34	9.02	12.34		5.17		
2.44	5.19	6.42		6.48	Hegyes-Feketehegy	9.27	6.01	8.46	12.05				
3.05	5.44	6.56		7.16	Verbász	9.01	5.39	8.33	11.48				
3.26	6.17			7.38	O-Kér	8.36	5.11		11.29				
3.44	6.39			8.07	Kiszács	8.16	4.50		11.13				
4.06	7.05	7.41		8.29	érk. UJVIDÉK	7.51	4.24	7.50	10.52				

Oda				Baja—Ujvidék				Vissza			
v. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.		sz. v.	sz. v.	v. v.	v. v.		sz. v.	sz. v.
4.00		1.15		ind. BAJA	9.15		6.50				
4.11		1.25		Baja-szállásváros	9.08		6.42				
4.25		1.38		Vaskút	8.53		6.26				
4.51		2.01		Gara	8.32		6.00				
5.09		2.16		Rigyica	8.17		5.35				
5.37		2.39		Sztanisics	8.00		5.12				
5.56		2.56		Gákova	7.36		4.40				
6.15		3.14		Nenadies	7.15		4.16				
6.25		3.23		érk. ZOMBOR (étk.)	7.05		4.05				
2.25	6.51	3.51		ind. ZOMBOR (étk.)	6.20	11.20	7.00				
2.31	6.57	3.57		Zombor-vásártér	6.13	11.13	6.52				
2.41	7.07	4.07		Fernbach-szállás	6.04	11.04	6.41				
2.50	7.16	4.16		Zsárkóvác	5.56	10.56	6.32				
3.06	7.30	4.30		Ó-Sztapár	5.42	10.42	6.15				
3.35	7.49	4.49		Bresztovác	5.27	10.28	5.51				
4.05	8.10	5.12		Hódságh	5.02	10.02	5.21				
4.46	8.35	5.37		Parabuty	4.43	9.45	4.43				
5.00	8.49	5.51		Paraga	4.22	9.25	4.10				
5.40	9.16	6.09		ind. GAJDOBRA	4.04	9.07	3.29				
5.54	9.30	6.23		Bulkesz	3.50	8.55	3.14				
6.16	9.45	6.38		Petrovác-Glozsán	3.39	8.44	3.00				
6.50	10.10	7.03		Puttak	3.10	8.16	2.20				
7.13	10.31	7.25		érk. UJVIDÉK	2.45	7.55	1.40				

Oda				Szabadka—Dálya				Vissza			
v. v.	sz. v.	gy. v.	sz. v.		sz. v.	gy. v.	sz. v.	v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.
5.00	2.02	6.10	6.25	ind. SZABADKA	6.50	9.24	12.59	10.24			
5.25	2.26		6.56	Tavankút	6.17		12.37	9.58			
5.45	2.46	6.41	7.23	Bajmok	5.53	8.54	12.20	9.40			
6.16	3.17	7.05	8.05	Nemes-Militics	5.02	8.28	11.44	8.59			
6.30	3.31	7.17	8.27	érk. ZOMBOR	4.40	8.17	11.27	8.40			
7.03	4.02	7.37		Prigl-Szent-Iván		7.56	10.58	8.04			
7.17	4.16	7.47		Szonta		7.46	10.42	7.48			
7.29	4.28	7.57		érk. GOMBOS		7.37	10.00	7.30			
9.23	5.25	8.42		ind. ERDŐD		6.57	9.22	6.03			
9.35	5.37	8.52		érk. DÁLYA		6.46	9.10	5.66			

Oda				Szabadka—Ó-Becse				Vissza			
v. v.	sz. v.		sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.		v. v.
4.40	1.30			ind. SZABADKA	8.34	5.25					
5.08	1.58			Békova	8.07	4.58					
6.19	3.21			érk. ZENTA	6.40	3.40					
7.47	5.27			Ada	5.26	2.19					
8.10	5.42			Mohol	5.05	2.02					
8.30	6.02			Bács-Petrovoszellő	4.39	1.37					
8.56	6.28			érk. ÓBECSE	4.10	1.10					

Oda				Ó-Becse—Ujvidék				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.	v. v.
4.40	9.50	4.25		ind. Ó-BECSE	6.55	12.43	7.44				
5.05	10.21	4.49		Bács-Földvár	6.33	12.16	7.22				
5.27	10.48	5.10		Csurogh	6.15	11.47	7.03				
5.49	11.22	5.32		Zsalya	5.50	11.13	6.37				
6.04	11.45	5.47		Gospodince	5.31	10.44	6.21				
6.30	12.24	6.11		Temerin	5.14	10.20	6.04				
6.39	12.36	6.20		Járek	4.58	9.50	5.46				
6.53	12.53	6.34		érk. VASKAPU	4.43	9.31	5.31				
7.01	1.07	6.36		ind. VASKAPU	4.40	9.24	5.23				
7.25	1.35	7.00		érk. UJVIDÉK	4.15	8.55	5.00				

Oda				Ujvidék—Vaskapu—Titel				Vissza			
sz. v.	v. v.	sz. v.		sz. v.	v. v.	sz. v.		v. v.	sz. v.	sz. v.	v. v.
6.37	5.10			ind. UJVIDÉK	6.00	3.01					
7.00	5.38			érk. VASKAPU	5.33	2.38					
7.05	5.50			ind. VASKAPU	5.28	2.33					
7.31	6.24			Káty	5.06	2.15					
7.42	6.38			Tizakálmánfalva	4.43	1.56					
7.57	7.00			Kovil-Szent-Iván	4.25	1.41					
8.11	7.18			Vilova—Gardinovec	4.04	1.26					
8.24	7.34			Lok	3.48	1.14					
8.37	7.50			érk. TITEL	3.32	1.00					

Oda				Hegyes-Feketehegy—Palánka				Vissza			
v. v.	v. v.			v. v.	v. v.			v. v.	v. v.		
6.59	6.50			ind. HEGYES-FEKETEHEGY	5.53	5.40					
7.21	7.13			Telecska	5.30	5.18					
7.41	7.38			Kula	5.18	5.06					
7.53	7.50			Béla-puszta	4.53	4.45					
8.06	8.08			Torzsa	4.39	4.31					
8.32	8.37			Deszpot-Szt-Iván—Pivnica	4.20	4.12					
8.49	8.55			Szilbás	3.51	3.47					
9.21	9.21			ind. GAJDOBRA	3.39	3.35					
9.53	9.53			érk. PALÁNKA	2.55	2.45					

Oda						Szeged-Rókus—Szabadka						Vissza	
szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	vegyes v.	vegyes v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	szem. v.	
3.05	8.10	11.45	4.31	8.00	ind. SZEGED-ROKUS	7.01	10.46	3.24	7	12.12			
3.22	8.27	12.01	4.47	8.26	Rószke	6.42	10.31	3.09	6.52	11.57			
3.35	8.42	12.15	5.02	8.48	HORGOS	6.25	10.18	2.55	6.39	11.44			
3.50	8.55	12.28	5.15	9.10	Királyhalom	5.58	10.05	2.36	6.26	11.31			
4.05	9.08	12.41	5.29	9.30	Palics	5.42	9.53	2.24	6.1	11.18			
4.17	9.19	12.53	5.40	9.48	érk. SZABADKA	5.25	9.40	2.10	6.02	11.05			

JEGYZET. Az esti 8 órától reggel 5 óra 59 percig terjedő díjeli idő órászámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend betoldali számai felülől lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók.

Egy alig használt, kifogástalan jókarban levő olajtengelyű fedeles **hintó** és egy szintén olajtengelyű **batár** (két személyre) jutányos áron eladó **Tárczay Dezső** zombori főszolgabírónál. Mindkét kocsit Kőber testvérek budapesti udv. szállító gyárából való. 2-2

1862. szám. 1904.

Pályázati hirdetés.

Kishegyes községben üresedésbe jött községi irnoki, illetve az esetleg megüresedő II-ik irnoki állás betöltése céljából pályázat hirdetik.

Az első irnoki állás javadalmazása 700 korona, a másodirnoki állás javadalmazása 600 korona a községi pénztárból havi előleges részletekben.

Felhívják a pályázni szándékozókat, hogy pályázati kérvényüket sajátkezűleg írva a vármegyei 6/1888. sz. szabályrendeletnek megfelelőleg okmányolva, erkölcsi bizonylattal felszerelve **f. évi április hó 16-áig** annyival inkább nyujtsák be hozzám, mivel később érkezők figyelembe vételét nem fognak.

A választási határnap utólag fog kitzeteni.

Topolya, 1904. évi március 9-én.

C s á s z á r,
főszolgabíró.

2-2

810. szám

1904.

Hirdetés.

Csonopla község előjárósága ezenel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező 1 drb 4 éves magyar fajta, tenyészigazolmányal bíró számfelletti tenyészbika a község házában **folyó évi március hó 28-án délelőtt 9 órakor** megtartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés mellett el fog adni.

Csonopla, 1904. március 15.

Deák Andor, Weinert György,
jegyző. 2-2 h. bíró.

Utazó pénzbeszedő,

csékély óvadékkal, aki egy házi ipareikk elárusítására is képesnek véli magát, fix fizetés és jutalék mellett azonnal alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 3-2

Zombori juhturó.

Tisztelettel alulirott becses tudomására hozom a nagyérdemű kereskedő uraknak, valamint a fogyasztó közönségnek, hogy **folyó évi március hó 1-től** fogva legjobb **zombori juhturót** szállítok és pedig 6 kilótól kezdve nagyobb fabödönyökben napi árért.

A megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölöm.

Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök.

Tisztelettel

Dalyceev Dusán,

zombori kereskedő és juhturó szállító.

5-5

Lapunk kiadóhivatalában egy jó házból való fiú

TANONCUL

felvétetik fizetéssel.

J. c.

Van szerencsém tisztelettel a nagyérdemű közönség tudomására adni, hogy engedve több oldalról érkezett felszólításnak, hogy a tavaszi idény beköszöntésével

RUHA-BÉRLETET

nyitok, mi által a ruhaszükséglet fedezésének egészen új módját mutatom be. Mielőtt tervemet véglegesen nem mulasztottam el az összes bérleteket, melyek ez idő szerint közkezen forognak, szakszerű vizsgálat alá venni, amely által a következő tapasztalatokra jutottam:

Minden bérleti terv elkészítésénél tisztában kell lenni a szükséglet nagyságával és a bérlet idejével, mert csak úgy lehet helyes és alkalmas bérleteket kötni: általános bérleti terv felállítása csak zavart okozhat és a bérlo bizalmát csökkenti.

A bérlet idejére nézve legalkalmasabbnak 4 év mutatkozik, amely időre a ruhaszükséglet a legcélszerűbben osztható be, nincs azonban kizárva a 2, 3 évi bérlet sem.

A tavaszi idény kezdetén érvénybe lépő bérleteim egyikét alant mutatom be a n. é. közönségnek:

1. Alulirott cég kötelezi magát N. N. ur részére Zomborban a raktáron levő legfinomabb angol és francia és kívánatra magyar szövethől N. N. ur tetszése szerinti választás és megrendelés szerint alább felsorolt ruházati árukat legjobb kidolgozásban szállítani:

3 tavaszi öltöny, 3 nyári öltöny, 3 téli öltöny, 1 szalonöltöny vagy 1 frakköltöny, 1 felöltő, 1 téli kabát, 3 divatnadrág, 3 divatmellény

összesen 960 kor. értékben, mely összeg havonkénti 20 kor. részletben

1904. . . . . hó . . . . . napjától a cég által megrendelőnek beküldött nyugta ellenében lesz fizetve.

2. Jelen szerződés 1904. évi . . . . . hó . . . . . tól számítandó 4 évre kötöttik, mely idő alatt alulirott cég köteles a fent elősorolt ruhákat N. N. urnak bár mikori megrendelésére beszállítani, mellyel szemben N. N. ur 960 korona vételért 48 havi részletben törleszti.

3. A szerződő cég kötelezi magát arra, hogy azon ruha helyett, amely nem felel meg, másikat készíteni.

4. A szerződő cég kötelezi magát a ruhák jókarban tartását díjtalanul eszközölni.

5. A ruhák a bérlo tulajdonát képezik.

*—2

Tisztelettel

MÜLLER VILMOS FIA.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönségnek becses tudomására hozni, hogy Zomborban, **Kossuth Lajos-utca Krizmanits-féle házban**

női- és gyermekkalap divatárú-üzletet

nyitottam.

Budapesten és Bécsben történt nagyobb bevásárlásaim folytán a **legújabb ujdonságok** (modellek) állnak a n. é. hölgyközönség rendelkezésére, **a legolcsóbb árak mellett.**

Atalakítások és diszítések is elvállaltatnak és olcsón eszközöltetnek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

3-2 teljes tisztelettel

özv. Palásthy Ödönné.

Eredeti Singer varrógépek.

Alulírott cég ezennel közhírré teszi, hogy

Trefort-utca 212. sz. a.

elárúsító telepet nyitott.

Eredeti Singer varrógépek **kizárólag** saját telepeinken bocsájtattak forgalomba és így csakis a mi cégünk alatti üzletekben kaphatók.

Ugyanott ingyenes oktatást adunk a tőlünk vett arra alkalmas gépeken a

divatos műhímzésben.

Nagy raktár géprések, tűk, olaj, fonál és hímzőselyemben is.

3-2 Tisztelettel

SINGER Co. varrógép részvénytársaság.

Eladó

25 darab göboly ökör

a rasztinai uradalomnál zárt írásbeli ajánlat utján; ajánlatok benyújtási határideje 1904. március 31., átvétel 1904. április 10., óvadék 500 kor. Bővebb felvilágosítást nyújt a

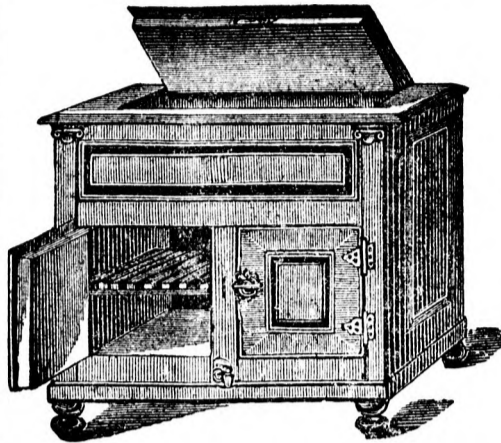
RASZTINAI URAD. INTÉZŐSÉG

(posta Gákova).

(Utánnyomás nem díjazatik.) 3-3

Gombos Nándor

jégszekrény és fürdőberendezések gyára, épület- és diszműbádogos
ZOMBOR (Báoska)-

Dús raktár mindenféle

jégszekrényekben,

(vendéglősök, mézárások és magánosok részére);

fürdőkádakban

és *—4

konyhafelszerelésekben.

Minden e szakmába vágó és rajzszerinti bármilynemű bádogárúk elkészíttetnek.

Képes arjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Javítások olcsón és pontosan.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázó-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

8-3

Weidinger S. és Zs. cégnél Zomborban.

NAGY BUTORELADÁS.

NAGY BUTORELADÁS.

Van szerencsém a n. é. butorvásárló közönséget megnagyobbított és egész ujonnan felszerelt **butoráru raktáromnak** szíves megtekintésére tisztelettel meghívni.

Minden vevő, a ki bármiféle butort vásárolni kíván, saját érdekében cselekszik, ha legelső sorban is

BUTORÁRU RAKTÁROMAT

látogatásával megtisztelteti és arról meggyőződést szerez, hogy nálam, igényeinek megfelelőleg minden, mi csak lakberendezéshez szükséges, az egyszerűbbtől a legdiszesebbi kivitelig, nagy választékban, **meglepő jutányos árak mellett** beszerezheti.

Nagy választékos készletet tartok raktáron teljes

HÁLÓ-, EBÉDLŐ-, SZALON- ÉS IRODAI BERENDEZÉSEKBEN,

SZECESSZIÓ-, BAROK-, ANGOL- ÉS RENAISSANCE KIVITELBEN,

szintén egyes butorabokban, u. m.:

diszbutorok és különböző szekrények, ágyak, asztalok, székek, divánok, tükrök, képek, függönyök, asztal- és ágyterítők, vasbutorok, stb. stb.

kivételesen szépen és I. minőségű jól dolgozott árukban, úgy hogy teljes bizalommal vállalom írásbeli kezességet bármely nálam vásárolt butorabért.

A n. é. butorvásárló közönség szíves megtiszteltetését kérve

6-3

ADLER ADOLF,

kárpitos és butorkereskedő.

ZOMBOR, Kossuth Lajos (fő) utca,

csak a Takarékpénztárral szemben.

NAGY BUTORELADÁS.